

CHECKLISTA vid planering av jämställda miljöer

En miljö som motverkar rådande genusordningar, könsstereotypa aktiviteter och gör det möjligt för besökarna att göra normbrytande val och handlingar som inte styrs utifrån förväntningar kring normer och kön. Tillgänglighet innebär att en plats kan används för många ändamål och av de flesta. Platsen bjuder in till samvaro, aktivitet eller vila genom att använda minsta gemensamma nämnare som bas för planering och gestaltning. Organiserad verksamhet på eller vid platsen utgår från samma grund.

Checklistan är framtagen av arbetsgruppen bakom #Torsbo ut och in, en jämställd plats i Vara. Under arbetets gång har ett antal punkter vuxit fram som varit viktiga för att målsättningen kring tillgänglighet och jämställdhet skulle nås. De redovisas här under rubriker som varit funktionella i det arbetet. Listans punkter kan användas som de är eller förändras efter lokala förutsättningar.

PLANERINGSPERSPEKTIV

- Vem planerar och vem bygger?
 - Vem är bygget till för?
 - Vems agenda styr? Syfte och mål med byggnationen. Hur syns de jämställda intentionerna?
 - Hur överförs intentionerna mellan de olika leden fram till att platsen är klar? Från idé och planering till gestaltning, byggnation, skötsel och drift, eventuell organiserad verksamhet på eller vid platsen.
 - Hur är styrningen av projektet jämställd?
- Bakgrundsfakta för att beskriva vad som är viktigt för jämställdhet och tillgänglighet t ex
 - Ålder
 - Kön och könsvariationer
 - Funktionsvariationer
- Platsens sociala och geografiska utgångsläge
 - Socioekonomiska faktorer
 - Sociala sammanhang
 - Fysiska rörelsemönster

MEDBORGARPERSPEKTIV

- Medborgardialog upplevs jämställd och tillgänglig genom att:
 - Metod(er) väljs så att alla kommer till tals.
 - Hänsyn tas till alla oavsett ålder, religiös övertygelse, etnicitet, könsidentitet och funktionsvariationer.
- Social konsekvensanalys¹ och barnkonsekvensanalys²:
 - Metod väljs för insamling av underlag

¹ SKA : social konsekvensanalys. – Människor i fokus 1.0. – Göteborgs stad : stadsbyggnadskontoret. - 2011.

² BKA : barnkonsekvensanalys. – Barn och unga i fokus 1.0. – Göteborgs stad : stadsbyggnadskontoret. - 2011

- Konsekvenser av planer och beslut i förhållande till olika åldrar, religiösa övertygelser, funktionsvariationer, etnicitet och könsidentitet.

JÄMSTÄLLDHETS- OCH TILLGÄNGLIGHETSPERSPEKTIV

- Allmänt
 - Olika typer av aktiviteter finns i närheten av varandra
 - Varje område/aktivitet används till flera olika intressen, gärna samtidigt
 - Möjlighet finns till
 - Lugn
 - Aktivitet
 - Enskildhet
 - Gemenskap
 - Väntan
 - Intensitet
 - Variation
 - Kreativitet
 - Det finns både lugna och aktiva ytor.
 - Platsen erbjuder både ljus och dunkel vid olika tider på dygnet.
 - Kommunikationsvägar är rena från hinder men lätta att navigera för alla.
 - Möblering passar olika kroppar och erbjuder olika sorters sätt att sitta, vila och umgås.
 - Platsen erbjuder möjlighet att vara ensam, i liten grupp eller i större grupp.
 - Platsen inbjuder till förändring och bidrar till inkludering och positiv nyfikenhet.
 - Naturliga mötesplatser finns både dagtid och efter mörkrets inbrott.
 - Växtval tar hänsyn till allergirisker.
 - Platsen är ren.
- Trygghet
 - Platsen går att överblicka oavsett utgångspunkt.
 - Platsen har kontakt med omgivningen och närhet till vägar/gator och hus.
 - Man märker närvaron av andra som man litar på.
 - Man hittar lätt en alternativ väg vid behov.
 - Platsen är lätt att hitta till och från och lätt att ta sig fram på.
 - Skyltning av riktningar och aktiviteter förstås av de flesta och syns även i mörker.
 - Växtligheten inkräktar inte på överblick och orientering.
 - Planteringar upplevs vänliga och på lagom avstånd.
 - Entréer och utgångar är öppna, välkomnande och överblickbara
 - Belysningen är planerad med hänsyn till ytor där man går och kontrastförhållanden till omgivande område.
 - Skuggeffekter undviks.

VERKSAMHETSPERSPEKTIV

Om en offentlig plats också är en plats för organiserade aktiviteter görs verksamheter och arrangerer medvetna om platsens möjligheter för att kunna utnyttja dess jämställda potential.